

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΟΥΒΕΛΑΣ

Βουλευτής Α΄ Θεσσαλονίκης - Νέα Δημοκρατία

Αθήνα, 01 Δεκεμβρίου 2023

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Θέμα: Αναστολή ισχύος νόμου 4936/2022 και συγκεκριμένα του άρθρου 17, περί απαγόρευσης της εγκατάστασης συστημάτων πετρελαίου από το 2025.

Ο Εθνικός Κλιματικός Νόμος 4936/2022 σε συνέχεια του αντίστοιχου Ευρωπαϊκού στοχεύει στη μετάβαση σταδιακά στην κλιματική ουδετερότητα έως το 2050, βελτιώνοντας την προσαρμογή της χώρας μας στο δρόμο προς την κλιματική ουδετερότητα. Εν μέσω της πρωτοφανούς κλιματικής κρίσης και των συνεπειών που βιώνουμε στη χώρα μας, ορίστηκαν στόχοι για την κλιματική ανθεκτικότητά της με ενδιάμεσους κλιματικούς στόχους βάσει και του Ε.Σ.Ε.Κ. (Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα). Στο πλαίσιο της επίτευξης των στόχων αυτών, στο άρθρο 17 προβλέπονται μέτρα για τη μείωση των εκπομπών από τα κτίρια και συγκεκριμένα η απαγόρευση λεβήτων πετρελαίου (παρ. 1 «Από την 1η Ιανουαρίου 2025 απαγορεύεται η πώληση και εγκατάσταση καυστήρων πετρελαίου θέρμανσης. Σε όποιον πωλεί ή εγκαθιστά καυστήρες πετρελαίου θέρμανσης κατά παράβαση του πρώτου εδαφίου επιβάλλονται πρόστιμο και σφράγιση του καυστήρα. Το ύψος του προστίμου ορίζεται σε ποσό τριπλάσιο της τιμής πώλησης του καυστήρα. Τυχόν κυρώσεις που προβλέπονται από άλλους νόμους δεν θίγονται από την εφαρμογή της παρούσας.»).

Αυτή η ρύθμιση προφανώς και είναι κατ' αρχήν θεμιτή και συμβατή με τη στόχευση του νομοσχεδίου. Ωστόσο, πλέον με τα νέα δεδομένα οι λέβητες πετρελαίου έχουν αναβαθμιστεί και με βάση τις ευρωπαϊκές προδιαγραφές για την προστασία του περιβάλλοντος είναι στην ίδια κατηγορία ρύπανσης με τους αντίστοιχους λέβητες φυσικού αερίου και υγραερίου. Συγκεκριμένα, αναφορικά με τις προδιαγραφές απόδοσης και ορίων ρύπανσης αερίων θερμοκηπίου συστημάτων θέρμανσης, μετά το Σεπτέμβριο του 2018, ο νόμος Ε.Ε. 813/2013 όρισε τα ανώτατα όρια εκπομπής ΝΟx τόσο για τους λέβητες συμπίκνωσης αερίου όσο και για τους λέβητες συμπίκνωσης πετρελαίου καθιστώντας τα εφάμιλλα ως προς τη ρύπανση που προκαλούν. Επισημαίνεται ότι οι ισχύουσες προδιαγραφές είναι προσαρμοσμένες στη συνεισφορά του οικιακού τομέα στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις αερίων του θερμοκηπίου.

Συνεπώς, η προαναφερθείσα επιβολή απαγόρευσης του άρθρου 17 του Νέου Κλιματικού Νόμου, ακυρώνει δυστυχώς οριζοντίως την επένδυση σε έρευνα, παραγωγή, ενημέρωση,

κατασκευή, προώθηση, προμήθεια των λεβήτων πετρελαίου συμπύκνωσης, μόλις λίγα χρόνια μετά τη σταθεροποίηση των απαιτήσεων για αυτά τα συστήματα από την Ε.Ε. και οδηγεί σε υπέρβαση αυτών των απαιτήσεων. Επακόλουθο της υπέρβασης αυτής είναι πολλαπλασιαστικές συνέπειες στην εφοδιαστική αλυσίδα συνολικά. Οι εισαγωγείς και κατασκευαστές των προϊόντων αυτών εξοντώνονται ενώ μέχρι πρότινος προσπαθούσαν να προμηθευτούν σύννομα αναβαθμισμένα προϊόντα. Οι προσπάθειές τους αυτές θα πέσουν στο κενό προκαλώντας τους μεγάλες οικονομικές ζημιές και ελλείμματα.

Αρνητικές και για τους καταναλωτές είναι οι συνέπειες καθώς βρίσκονται αναγκασμένοι να επιβαρυνθούν με έξοδα προμήθειας λεβήτων φυσικού αερίου (όπου υπάρχει δίκτυο), αντλιών θερμότητας και λεβήτων στερεών καυσίμων, οι οποίοι μάλιστα είναι πολύ περισσότερο ρυπογόνοι. Δυστυχώς ακόμη και αυτές οι λύσεις εμφανίζονται άτοπες και αδύνατες καθώς το δίκτυο φυσικού αερίου σε πολλές περιοχές δεν υπάρχει καν, ούτε το ηλεκτρικό δίκτυο είναι επαρκές, και τα ξύλα ή πέλλετ είναι χρονοβόρο και πρακτικά, οικονομικά πολλές φορές δύσκολο να διατεθούν από τους πολίτες. Πρακτικά, υπογραμμίζεται το ότι όπως είναι γνωστό, οι σύγχρονοι λέβητες συμπύκνωσης πετρελαίου είναι εξ ίσου χαμηλά ρυπογόνοι με τους αντίστοιχους λέβητες συμπύκνωσης αερίου / υγραερίου, είναι όμως ταυτόχρονα και μακράν οικονομικότεροι σε κτήση και χρήση από τις αντλίες θερμότητας. Εντωμεταξύ, ένα χρόνο πριν το ίδιο το κράτος προέτρεψε επισήμως τους πολίτες στην προμήθεια λεβήτων πετρελαίου για το χειμώνα, επομένως δεν είναι θεμιτό τώρα να εμφανίζεται ασυνεπές.

Περαιτέρω συνέπειες της απαγόρευσης αυτής είναι ένα ιδιαίτερα αρνητικό αποτύπωμα στην αγορά, οικονομία και το περιβάλλον, καθώς αφενός θα κινηθεί το παράνομο εμπόριο, αφετέρου η ρύπανση θα αυξηθεί. Αξίζει να επισημανθεί ότι αρκετοί κατασκευαστές παράγουν λέβητες ρυπογόνους, παλαιάς τεχνολογίας και τους πωλούν χωρίς τα νόμιμα παραστατικά, εφόσον η νόμιμη πώληση των πιστοποιημένων – δηλαδή με τις σωστές πλέον αναβαθμισμένες προδιαγραφές – λεβήτων πετρελαίου απαγορεύεται δυνάμει του άρθρου 17. Όλο αυτό συνεπάγεται σαφώς τα αντίθετα από τα προσδοκώμενα αποτελέσματα για την προστασία του περιβάλλοντος και την κλιματική ανθεκτικότητα της χώρας μας, πέραν και των ζημιών για την εθνική μας οικονομία.

Για την έγκαιρη αποφυγή όλων των παραπάνω συνεπειών της απαγόρευσης των λεβήτων πετρελαίου, προτείνεται η αναστολή αυτής της απαγόρευσης. Κρίνεται αναγκαία η παράταση τουλάχιστον για μία βετία της ημερομηνίας επιβολής της απαγόρευσης πώλησης και εγκατάστασης συστημάτων πετρελαίου σύννομων με τους πιο πρόσφατους περιορισμούς για τις εκπομπές NOx, ώστε να διατεθεί επαρκής χρόνος στους πολίτες, κατασκευαστές και εισαγωγείς να προσαρμοστούν στα νέα δεδομένα, λαμβάνοντας υπόψη και το ασταθές γεωπολιτικό περιβάλλον των τελευταίων ετών.

Καθίσταται επιτακτική συνεπώς η ανάγκη άμεσης αναστολής ισχύος της απαγόρευσης του άρθρου 17 καθώς οι εισαγωγείς και οι κατασκευαστές προγραμματίζουν τις παραγγελίες τους και θα βρεθούν αναγκασμένοι αλλιώς να σταματήσουν τις παραγγελίες υλικών από την ερχόμενη άνοιξη του 2024 (ώστε να μην μείνουν αδιάθετα προϊόντα πέραν της 31/12/2024, δεδομένης της έναρξης της απαγόρευσης το 2025). Τυχόν καθυστερημένη απόφαση αναστολής της ισχύος θα στερείται νοήματος και πρακτικής αξίας καθώς θα έχουν απομονωθεί ολοκληρωτικά τα εν λόγω συστήματα από την εφοδιαστική αλυσίδα.

Επειδή λοιπόν, δεδομένης της ανυπαρξίας πρακτικά προς το παρόν άλλης δυνατότητας πέραν των λεβήτων πετρελαίου σε μεγάλο μέρος της επικράτειας, ιδίως σε βόρειες και ακριτικές περιοχές μας όπου είναι μάλιστα αυξημένες οι ανάγκες θέρμανσης, η επιμονή στην

απαγόρευση των λεβήτων πετρελαίου θα έχει τις δυσμενείς συνέπειες που προεκτέθηκαν, με αντίστροφα αποτελέσματα καταληκτικά για την προστασία του περιβάλλοντος.

Επειδή οφείλει το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να μεριμνά για τη σωστή διαχείριση και χρήση των πηγών ενέργειας, διασφαλίζοντας τις ισόρροπες επενδύσεις σε αυτές, με γνώμονα τις απαιτήσεις που ισχύουν για κάθε σύστημα στην Ε.Ε. και την πρόοδο της τεχνολογίας κάθε συστήματος στοχεύοντας στη μείωση της ρύπανσης.

Επειδή οφείλει επιπλέον το Υπουργείο να τηρεί την αρχή της αναλογικότητας και της ίσης μεταχείρισης προς όλους τους επαγγελματίες και δύναται να τροποποιεί τις ημερομηνίες εφαρμογής με κριτήριο την ύπαρξη εναλλακτικών λύσεων, που όπως προεκτέθηκε στην προκειμένη περίπτωση κρίνονται θεμιτές, δεδομένης της αναβάθμισης πλέον των λεβήτων πετρελαίου και τη συμμόρφωσή τους στις ευρωπαϊκές προδιαγραφές **(άρθρο 33 παρ. 6. «Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να τροποποιούνται οι ημερομηνίες εφαρμογής των μέτρων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 17 με κριτήριο τη διαθεσιμότητα οικονομικά ώριμων εναλλακτικών λύσεων. Η απόφαση εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της Κυβερνητικής Επιτροπής για την Κλιματική Ουδετερότητα μετά από εκτίμηση επιπτώσεων, βάσει των σχετικών διαδικασιών για την εκτίμηση επιπτώσεων του ΕΣΕΚ και γνώμη της Επιστημονικής Επιτροπής για την Κλιματική Αλλαγή.»).**

Ερωτάται ο αρμόδιος Υπουργός:

- Ποια η θέση του Υπουργείου σας για το εν λόγω ζήτημα;
- Συγκεκριμένα, προτίθεστε να λάβετε μέτρα προκειμένου να αποφευχθούν τα δυσμενή αποτελέσματα της απαγόρευσης των λεβήτων πετρελαίου και να ανταποκριθείτε άμεσα στις ανάγκες καταναλωτών και προμηθευτών;
- Επιπλέον, ειδικότερα, προτίθεται το Υπουργείο σας να προχωρήσει άμεσα σε αναστολή της ισχύος νόμου 4936/2022 και συγκεκριμένα της προθεσμίας του άρθρου 17, περί απαγόρευσης της εγκατάστασης συστημάτων πετρελαίου από το 2025 ώστε να γνωρίζουν οι πολίτες (και κυρίως οι επαγγελματίες) πώς να κινηθούν;

Ο ερωτών βουλευτής

Δημήτριος Κούβελας